

Pr Evelyn Liivamägi
Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN
evelyn.liivamagi@fin.ee

21.07.2026 nr 4.3-1.1/5123

Krediidiasutuse olulise osaluse omandamise menetlus

1. Sissejuhatus

Eesti krediidiasutuse Luminor Bank AS-i ja Ungari pangandusgrupi OTP Grupi pressiteate alusel omandab OTP Pank Luminori.¹ Käesolev memorandum on koostatud eesmärgiga selgitada Finantsinspeksiooni partnerasutustele finantssektoris läbiviidava olulise osaluse omandamise menetlust olukorras, kus oluline osalus soovitakse omandada süsteemselt olulises krediidiasutuses. Olulise osaluse omandamise menetlus on haldusmenetlus, mille eesmärk on tagada, et meie ühisel turul tegutseksid pangad usaldusväärselt, läbipaistvalt ja oleks tagatud finantsstabiilsus.

Panga ostmiseks on vaja omandajal saada heakskiit Euroopa Keskpangalt. Euroopa Keskpank võtab vastu olulise osaluse omandamise otsuseid läbi nõukogu (*Governing Council*). Nõukogu koosneb kuuest Euroopa Keskpanga juhatuse liikmest ja euroala 19 riigi keskpanga presidendist. Nõukogule edastab otsuse ettepaneku Euroopa Keskpanga järelevalvenõukogu (*Supervisory Board*). Finantsinspeksioon aitab hinnata võimaliku omandamise vastavust kõigile asjakohastele (ELi ja Eesti) õigusnormidele ning koostab Euroopa Keskpanga järelevalvenõukogule otsuse ettepaneku. Juhul, kui Euroopa Keskpanga nõukogus esitatakse vastuväiteid otsusele, liigub otsus tagasi järelevalvenõukogusse konsultatsioonidele.

Käesolevas memos käsitletav haldusmenetlus on vaid üks regulatiivne heakskiit, mis selle tehingu jaoks on vajalik. Nimetatud tehing võib vajada ka muid regulatiivseid heakskiite nagu näiteks koondumisheakskiit, teiste riikide finantsjärelevalve asutuste heakskiidud, välisriikide kriisilahendusorganisatsioonide heakskiit, elutähtsate teenuste välisinvesteeringute heakskiit jne.

2. Taotlus

Krediidiasutuste seaduse (edaspidi KAS) § 30 lg 1 alusel teavitab isik, kes soovib pangas otseselt või kaudselt olulise osaluse omandada või suurendada osalust nii, et see ületab 20, 30 või 50 protsenti panga aktsiakapitalist või aktsiatega esindatud häälte arvust, või teha tehingu, mille tulemusel muutuks pank tema kontrollitavaks äriühinguks, eelnevalt oma kavatsusest Finantsinspeksiooni ning esitab KAS § 30 lõikes 3 nimetatud andmed ja dokumendid. Eelnevalt viidatud pressiteate alusel omandab OTP Pank 100% Luminor Bank AS-i aktsiad, mistõttu on olulise osaluse omandamise

¹ <https://luminor.ee/uudised/otp-pank-omandab-luminori-ja-avab-uupe-peatuki-balti-finantsturgudel>

heakskiitmine eelduseks, et OTP Pank saaks osta Luminor Bank AS-i. Finantsinspeksioon võib jätta teate läbi vaatamata, kui teade või sellele lisatud dokumendid on oluliste puudustega.

3. Eel/põhimenetlus

Väljakujunenud praktika on, et olulist osalust omandada sooviv isik esitab kogu hindamiseks vajalike andmete ja dokumentide paketi Finantsinspeksioonile ja Euroopa Keskpangale ilma ametliku teavitusega. Selle eesmärk on olla taotlejaga suhtluses ja leppida kokku kõigis vajalikes materjalides enne seaduses sätestatud menetlustähtaja algust, et tagada sujuvam menetlus. Kuigi tegemist on tavaga, ei võta selle mittejärgimine ära õigust esitada teavitus ilma eelnevalt läbi rääkimata.

4. Menetlustähtaeg

Menetluse seadusjärgne tähtaeg on 60 tööpäeva alates hetkest, mil järelevalvele on esitatud kõik nõutavad dokumendid ja andmed. Menetluse käigus võib järelevalve küsida täiendavaid andmeid ning seaduses ette nähtud juhtudel võib menetlustähtaeg peatuda või pikeneda (maksimaalselt 30 tööpäevaks). Lisaks KAS-ist tulenevale pikendamisele võib haldusorgan tulenevalt haldusmenetluse seaduse § 41 alusel tähtaega pikendada, kui haldusakti või toimingut ei ole võimalik anda või sooritada ettenähtud tähtaja jooksul. Seetõttu võib menetluse tegelik kestus olla seadusjärgsest tähtajast oluliselt pikem. Sarnaseid haldusõiguslikke norme on ka teistes liikmesriikides. Näiteks kestis Sloveenias aset leidnud OTP Bank olulise osaluse omandamise menetlus aasta aega.

5. Koostöö Euroopa Keskpangaga

Õigusraamistik koostöö aluseks Euroopa Keskpangaga tuleneb ühtse järelevalve mehhanismi (edaspidi ka SSM) raammäärusest (määrus (EL) nr 468/2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (edaspidi ka SSMi raammäärus)). Olulise osaluse omandamise menetlus süsteemselt oluliste pankade üle on ette nähtud kui SSM-i ühismenetlustest (common procedures), milles osalevad nii Finantsinspeksioon kui ka Euroopa Keskpank. SSMi raammääruse artiklitest 85-87 tuleneb, et Finantsinspeksioon kontrollib teavituse ja dokumentide täielikkust, viib läbi omandaja ning kavandatava tehingu sisulise hindamise ning koostab Euroopa Keskpangale otsuse eelnõu. Euroopa Keskpank osaleb menetluses, viib läbi ka omapoolse hindamise ja teeb lõpliku otsuse.

Seega on olulise osaluse menetluse käigus Finantsinspeksioon ja Euroopa Keskpank tihedas koostöös ja suhtluses, Finantsinspeksioon teeb Euroopa Keskpangale ettepaneku otsuse kohta, kuid lõpliku otsuse langetab Euroopa Keskpank.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kerstin Pilt

Juhatuse esimees

Sama: Riigikantselei
Siseministeerium
Välisministeerium
Riigikogu rahanduskomisjon
Riigikogu väliskomisjon
Eesti Pank

Tõnis Reinik 668 0560
tonis.reinik@fi.ee